



Hvidbog

**Høringsvar til forslag til Natura 2000-handleplan 2016-2021**

**2. planperiode**

***Gammel Havdrup Mose***

Fuglebeskyttelsesområde F103

Natura 2000-område nr. 150

Februar 2017



**ROSKILDE**  
KOMMUNE

**SOLRØD KOMMUNE**



## **Forslag til handleplan og offentlig høring**

Roskilde og Solrød Kommuner har hhv. den 28. september 2016 og den 10. oktober 2016 vedtaget et forslag til 2. generation af Natura 2000-handleplan for Natura 2000-område nr. 150, Gammel Havdrup Mose.

Planen har været fremlagt i offentlig høring på de to kommuners hjemmesider i perioden 20. oktober – 15. december 2016. De indkomne høringssvar er opsamlet i denne hvidbog, der vil blive fremlagt for de politiske udvalg i de to kommuner i forbindelse med vedtagelsen af den endelige handleplan.

I Roskilde Kommune vil det sige ved Plan- og Teknikudvalgets møde den 6. april 2017. I Solrød Kommune vil det være ved Økonomi-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 20. marts 2017 og Byrådets møde den 27. marts 2017.

En del af høringssvaret fra SVANA (nu Miljøstyrelsen) er afgivet som en indsigelse. Som det fremgår af denne hvidbog, har kommunerne valgt at tilrette planen i overensstemmelse med denne indsigelse. De øvrige bemærkninger og høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i den endelige handleplan i forhold til det fremlagte forslag.

Denne hvidbog er udarbejdet af:

Maria Astrup Skov, Solrød Kommune, Teknik og Miljø  
Morten Vincents, Roskilde Kommune, Park og Vejdrift

## Høringssvar:

Der er indkommet to høringssvar med relevans for handleplanen. Høringssvarene er gengivet i sin helhed i bilag 1. Nedenfor er de vigtigste spørgsmål/bemærkninger i høringssvarene gengivet. Desuden ses Roskilde og Solrød Kommuner kommentarer til de indkomne høringssvar.

1.

## Afsender af høringssvar

SVANA, Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nu Miljøstyrelsen).

## Indsigelse:

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør indsigelse mod forslag til Natura 2000-handleplan nr. 150. Det fremgår af resuméet, at indsatsen gennemføres ved frivillige aftaler.

Indsigelsen er begrundet i følgende:

De kommunale Natura 2000-handleplaner udarbejdes i medfør af miljømålslovens 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. De nærmere regler for indholdet af handleplanen er fastsat i miljømålslovens § 46 a og bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner.

Ifølge miljømålslovens § 46 a, stk. 2, skal handleplanen være i overensstemmelse med Natura 2000-planen og ifølge lovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er enig i, at den konkrete indsats i videst muligt omfang forudsættes gennemført ved frivillige aftaler, hvilket forudsætter positiv medvirken fra lodsejernes side.

Kommunalbestyrelsen er imidlertid forpligtet til at gennemføre handleplanen, også hvis det måtte vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås.

Den kommunale handleplan må ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser. Det skal derfor fremgå af handleplanen, at den konkrete indsats i videst muligt omfang forudsættes gennemført ved frivillige aftaler.

*Roskilde og Solrød Kommuner kommentar:*

Roskilde og Solrød Kommune er indforståede med at ændre ordlyden fra "Indsatsen udføres af lodsejere i området og gennemføres ved frivillige aftaler" til "At den konkrete indsats i videst muligt omfang forudsættes gennemført ved frivillige aftaler".

Da det af indsigelsen fremgår, at der jf. Miljømålslovens § 46 e, stk. 2, skal opnås enighed med SVANA (nu Miljøstyrelsen) om forslagets indhold, har Roskilde og Solrød Kommuner orienteret Miljøstyrelsen om ovenstående rettelse i den endelige plan. Det forventes, at kommunerne herefter kan vedtage den endelige handleplan.

## Bemærkninger:

### Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

*Roskilde og Solrød Kommuner kommentar:*

Taget til efterretning. Siden høringssvaret er fremsendt, er Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning dog lagt sammen med Miljøstyrelsen.

#### Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Ligeledes er bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning blevet opdateret, nu bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016. Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende. Det samme gælder lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer nr. 1533 af 10. december 2015.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Taget til efterretning.

#### Indsatser i form af overvågning af ynglefugle

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at der i forslag til handleplan er medtaget indsatser for overvågning af ynglefugle i området - en indsats, som ikke kan betragtes som en udmøntning af de bindende retningslinjer i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan. Styrelsen lægger til grund, at kommunale DUT-midler, som er begrundet i Natura 2000-planlægningen og den forventede aftale med KL herom, udelukkende anvendes til udmøntningen af indsatsprogrammet.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Kommunerne tager bemærkningen til efterretning.

I lyset af områdets meget spinkle udpegningsgrundlag finder kommunerne det dog vigtigt, at forsætte den kontinuerlige fugleovervågning, der har foregået i området siden 1980. Således kan det dokumenteres, om forbedringerne af levevilkårene for sortterne og rørhøg også forbedrer forholdene for de øvrige arter i moserne.

2.

#### **Afsender af høringssvar**

Jens Toftegård Olsen, lodsejer matr. nr. 5a Havdrup By, Havdrup.

#### **Bemærkninger:**

- Som udgangspunkt har jeg ikke noget imod, at de eksisterende afgræsninger opretholdes i en ny MVJ-ordning, så længe det ikke giver krydsoverensstemmelsesproblemer for resten af mit landbrug. I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at jeg ikke selv har nogen dyr til formålet, og der forefindes ikke noget læskur på arealet. Jeg går ud fra, at Solrød Kommune skaffer det nødvendige dyrehold, og afholder alle udgifter hertil.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Natura 2000-handleplanen pålægger ingen lodsejere tvungen afgræsning af deres matrikler. Når der i planen er lagt vægt på, at fastholde og eventuelt udvide græsningsaftalerne i moserne, er det af hensyn til at forbedre yngle- og rastemulighederne for sortterne. Sortternen yngler gerne i åbne, våde enge med siv- og startuer i den sjappede overgangszon mellem kreaturafgræssede enge og mere tilgroet mose. Der vil i den kommende handleplanperiode blive arbejdet på at sikre afgræsningen, gerne ved at indgå sammenhængende græsningsaftaler på arealerne i og imellem moserne. Til gennemførelse af Natura 2000-planerne har Naturerhvervsstyrelsen en række støtteordninger til dels forberedelse af afgræsning og til selve afgræsningen.

- Jeg ønsker ikke at afgive jord til yderligere omlægning, da denne ejendom allerede har afgivet 10,98 ha. til en erstatning på kun kr. 80.000,- pr. ha. Dette er alt for lidt, da jorden har en værdi á kr. 150.000,- pr. ha.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Synspunktet er taget til efterretning.

- Endvidere mener jeg ikke, at en rydning af øen i Snoldelev Mosen giver mening, da det inden for en kort årrække vil gro til igen, fordi det er umuligt, at få rødderne med op. Kommunernes penge må kunne bruges bedre.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Såfremt der kan opnås enighed med lodsejerne om rydning af træerne på øen i Snoldelev Mose, vil det være nødvendigt at rydde opvækst i årene efter rydningen. Hvordan rydningen af opvækst skal foretages, skal i givet fald drøftes med lodsejerne.

- Mit ønske til området er, at der kan blive plantet en eller flere remiser på den del af arealet, hvor Cowi's Natura 2000- konsekvensberegning fra juli 2013 kom frem til, at det ikke ville skade sortternen og rørhøgens levesteders tilstand.

*Roskilde og Solrød Kommuners kommentar:*

Plantning af remiser mellem de to moser vil kunne skade fuglelivet, da remiserne vil kunne blive opholdssted for rovdyr, som kan æde vandfuglenes æg og unger. Plantning af remiser vil således kunne skade udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bilag 1



**Miljø- og  
Fødevareministeriet**  
Styrelsen for Vand- og  
Naturforvaltning

Roskilde Kommune  
Solrød Kommune

Naturbeskyttelse  
J.nr. SVANA-5669-00166  
Ref. Peter Leth  
Tlf. 25472990  
Den 12. december 2016

## **Indsigelse mod forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 150 Gammel Havdrup Mose**

Roskilde Kommune og Solrød Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område 150 *Gammel Havdrup Mose* i høring med høringsfrist den 15/12-2016.

Planforslaget er udarbejdet i et samarbejde mellem de 2 kommuner inden for hvert deres myndighedsområde.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevareministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevareministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

### **Indsigelse**

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør indsigelse mod forslag til Natura 2000-handleplan nr. 150.

Det fremgår af resuméet, at indsatsen gennemføres ved frivillige aftaler.

Indsigelsen er begrundet i følgende:

De kommunale Natura 2000-handleplaner udarbejdes i medfør af miljømålslovens 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. De nærmere regler for indholdet af handleplanen er fastsat i miljømålslovens § 46 a og bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner.

Ifølge miljømålslovens § 46 a, stk. 2, skal handleplanen være i overensstemmelse med Natura 2000-planen og ifølge lovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er enig i, at den konkrete indsats i videst muligt omfang forudsættes gennemført ved frivillige aftaler, hvilket forudsætter positiv medvirken fra lodsejernes side.

Kommunalbestyrelsen er imidlertid forpligtet til at gennemføre handleplanen, også hvis det måtte vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås.

Den kommunale handleplan må ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser. Det skal derfor fremgå af handleplanen, at den konkrete indsats *i videst muligt omfang* forudsættes gennemført ved frivillige aftaler.

### **Bemærkninger**

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har desuden følgende bemærkninger til handleplanforslaget:

### **Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning**

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevareministeriets arealer.

### **Opdatering af love og bekendtgørelser**

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Ligeledes er bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning blevet opdateret, nu bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016.

Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende. Det samme gælder lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer nr. 1533 af 10. december 2015.

### **Indsatser i form af overvågning af ynglefugle**

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at der i forslag til handleplan er medtaget indsatser for overvågning af ynglefugle i området - en indsats, som ikke kan betragtes som en udmøntning af de bindende retningslinjer i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan. Styrelsen lægger til grund, at kommunale DUT-midler, som er begrundet i Natura 2000-planlægningen og den forventede aftale med KL herom, udelukkende anvendes til udmøntningen af indsatsprogrammet.

### **Særligt om SMV (Strategisk Miljøvurdering)**

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>.



Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk. 4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter *miljømålslovens* regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

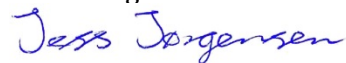
### **Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning ønsker dialog**

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning indgår gerne i dialog om de nødvendige ændringer med henblik på at få ophævet indsigelsen.

Indsigelsen betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan vedtage planforslaget endeligt, før der er opnået enighed med Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning om forslagetets indhold, jf. miljømålslovens § 46 e.

Hvis der ikke ved forhandling kan opnås enighed, træffer miljø- og fødevareministeren afgørelse, jf. miljømålslovens § 46 e, stk. 2.

Med venlig hilsen



Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: [jessj@svana.dk](mailto:jessj@svana.dk)

Snoldelev 15.12.2016

Til Solrød Kommune

Som ejer af matr.nr. 5a Havdrup By, Havdrup, Roskildevej 28, ønsker jeg hermed at komme med følgende hørings svar vedrørende forslag til Natura 2000-handleplaner 2016-2021.

1. Som udgangspunkt har jeg ikke noget imod, at de eksisterende afgræsninger opretholdes i en ny MVJ-ordning, så længe det ikke giver krydsoverensstemmelsesproblemer for resten af mit landbrug. I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at jeg ikke selv har nogen dyr til formålet, og der forefindes ikke noget læskur på arealet. Jeg går ud fra, at Solrød Kommune skaffer det nødvendige dyrehold, og afholder alle udgifter hertil.
2. Jeg ønsker ikke at afgive jord til yderligere omlægning, da denne ejendom allerede har afgivet 10,98 ha. til en erstatning på kun kr. 80.000,- pr. ha. Dette er alt for lidt, da jorden har en værdi á kr. 150.000,- pr. ha.
3. Endvidere mener jeg ikke, at en rydning af øen i Snoldelev Mosen giver mening, da det inden for en kort årrække vil gro til igen, fordi det er umuligt, at få rødderne med op. Kommunernes penge må kunne bruges bedre.
4. Mit ønske til området er, at der kan blive plantet en eller flere remiser på den del af arealet, hvor Cowi's Natura 2000- konsekvensberegning fra juli 2013 kom frem til, at det ikke ville skade sortternen og rørhøgens levesteders tilstand.

Jeg ser frem til en konstruktiv dialog omkring fremtiden for Havdrup og Snoldelev moserne.

Med venlig hilsen

Jens Toftegård Olsen  
Nøddehøjvej 2  
4621 Gadstrup  
Tlf. 21 45 90 53